

Na podlagi prvega odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01)
izdajam

REVIZIJSKO POROČILO
O PRAVILNOSTI PORABE SREDSTEV ZA ŠOLANJE OSEB Z
ZAČASNIM ZATOČIŠČEM V REPUBLIKI SLOVENIJI
VISOKEGA KOMISARIATA ZA BEGUNCE PRI OZN
V LETIH OD 1997 DO 2001
NA MINISTRSTVU ZA ŠOLSTVO, ZNANOST IN ŠPORT

Številka: 1211-1/2002-15

Ljubljana, 19. decembra 2002

I. UVOD

1. Pravna podlaga za izvedbo revizije

Revizija pravilnosti porabe sredstev, ki jih je Visoki komisariat za begunce pri OZN (v nadaljevanju: visoki komisariat) v letih od 1997 do 2001 namenjal za šolanje oseb z začasnim zatočiščem v Republiki Sloveniji je bila uvrščena v program dela računskega sodišča za leto 2002. Za izvedbo revizije je zaprosilo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) zaradi obveznosti, ki so izhajale iz vsakoletnih pogodb z visokim komisariatom.

Sklep o izvedbi revizije št. 1211-1/2002-4 je bil izdan 6. 9. 2002.

2. Revidiranec

Revidiranec je ministrstvo, ki vsako leto z visokim komisariatom sklene pogodbo o donaciji namenskih sredstev za šolanje oseb z začasnim zatočiščem v Republiki Sloveniji.

3. Cilji revizije

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti porabe sredstev, ki jih je visoki komisariat namenjal za šolanje oseb z začasnim zatočiščem v Republiki Sloveniji v letih od 1997 do 2001. Preverili smo, ali je ministrstvo prevzelo obveznosti in izvršilo plačila za namene in do vrednosti, ki so določeni v pogodbah in aneksih¹.

4. Odgovorne osebe visokega komisariata

V revidiranem obdobju so bile na ministrstvu odgovorne osebe ministri

- dr. Slavko Gaber od 14. 5. 1992 do 29. 7. 1999,
- dr. Pavel Zgaga od 30. 7. 1999 do 7. 6. 2000,
- dr. Lovro Šturm od 8. 6. 2000 do 30. 11. 2000 in
- dr. Lucija Čok od 1. 12. 2000 dalje.

¹ Agreement under the programme of the United nations high commissioner for refugees, (Sub-) Project Symbol: 97/AP/SVN/CM/200(b) z dne 2. 5. 1997, 98/AP/ /SVN/CM/200(b) z dne 13. 1. 1998, 99/AP/SVN/LS/400(b) z dne 2. 2. 1999, 00/AP/SVN/LS/400(b) z dne 3. 7. 2000, 01/AP/SVN/LS/400(b) z dne 13. 2. 2001 in Supplementary Agreement under the programme of the United nations high commissioner for refugees : 97/AP/SVN/CM/200(b) z dne 12. 11. 1997, 98/AP/ /SVN/CM/200(b) z dne 23. 11. 1998 in 13. 3. 1999, 99/AP/SVN/LS/400(b) z dne 17. 12. 1999, 00/AP/SVN/LS/400(b) z dne 29. 3. 2001, 01/AP/SVN/LS/400(b) z dne 27. 3. 2001

5. Metode revidiranja

Pravilnost porabe sredstev smo preverili s preizkušanjem podrobnosti na vzorcu, ki smo ga določili po metodi vzorčenja po denarni enoti. Sodila za presojo pravilnosti so bile določbe letnih pogodb in pripadajočih aneksov, predvsem v delu, ki opredeljuje namen porabe sredstev.

6. Osnovne informacije o izobraževanju oseb z začasnim zatočiščem v Republiki Sloveniji

Vojna na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini in na Kosovu je povzročila, da je na ozemlje Republike Slovenije prišlo veliko beguncev, med katerimi je bilo tudi veliko šoloobveznih otrok. Financiranje šolanja je delno prevzel tudi visoki komisariat, ki z ministrstvom vsako leto posebej podpiše pogodbo o donaciji. S temi pogodbami zagotavlja namenska finančna sredstva za delno subvencioniranje prehrane, prevoza, šolnin, nastanitve, učbenikov in drugih pomoči v zvezi s šolanjem. Vsota sredstev je določena na osnovi podatkov o številu učencev, dijakov in študentov, v prvih letih pa tudi predšolskih otrok.

Ministrstvo pri realizaciji svojih nalog sodeluje z Uradom za priseljence in begunce, Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za zdravje in nevladnimi organizacijami, npr. Slovensko filantropijo (organiziranje individualne pomoči v osnovnih šolah), ter osnovnimi, srednjimi in visokimi šolami.

Sredstva donacij visokega komisariata so se zbirala na proračunski postavki 8171 - *šolanje begunskih otrok - tuje donacije*. Veljavni proračun in realizacija te postavke v letih od 1997 do 2001 sta prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Veljavni proračun in realizacija proračunske postavke 8171

Leto	Veljavni proračun	Realizacija (poraba sredstev)	v tisoč tolarjih
			Realizacija/veljavni proračun v odstotkih
1997	106.887	57.698	54,0
1998	93.332	55.678	59,7
1999	87.371	74.660	85,5
2000	45.757	26.374	57,6
2001	42.647	25.050	58,7

Vir: Podatki iz glavne knjige ministrstva.

Na omenjeni proračunski postavki so knjižena namenska sredstva - tuje donacije, zato so bila neporabljen sredstva na postavki prenesena v proračun za naslednje leto. Poleg donacij visokega komisariata so na tej postavki knjižena tudi sredstva drugih donatorjev, kar je predstavljeno v nadaljevanju poročila.

II. UGOTOVITVE

1. Prihodki

V obdobju od leta 1997 do leta 2001 je visoki komisariat ministrstvu za šolanje beguncev nakazal skupno 199.953 tisoč tolarjev. Prilive po posameznih letih prikazuje tabela 2.

Tabela 2: Pregled sredstev donacij na proračunski postavki 8171 - šolanje begunskih otrok - tuje donacije v letih od 1997 do 2001

	v tolarjih					
Sredstva donacije	1997	1998	1999	2000	2001	Skupaj
I. Neporabljena sredstva iz preteklega leta	13.815.316	49.189.772	37.653.607	12.710.859	19.382.896	
II. Prilivi v letu	93.072.178	44.142.076	49.717.203	33.046.410	23.263.657	243.241.524
Donacija UNHCR	51.215.934	44.142.076	48.284.606	33.046.410	23.263.657	199.952.683
Druge donacije	41.856.244	0	1.432.597	0	0	43.288.841
III. Razpoložljiva sredstva v letu (I.+II.)	106.887.494	93.331.848	87.370.810	45.757.269	42.646.553	
IV. Poraba v letu	57.697.722	55.678.241	74.659.950	26.373.873	25.050.219	239.460.005
Poraba UNHCR	20.538.285	53.008.764	70.095.569	25.603.812	21.466.247	190.712.677
Poraba drugo	37.159.437	2.669.477	4.564.381	770.061	3.583.972	48.747.328
V. Neporabljena sredstva konec leta (III.-IV.)	49.189.772	37.653.607	12.710.860	19.383.396	17.596.334	

Vir: Podatki iz glavne knjige ministrstva.

Visoki komisariat je sredstva nakazoval v obrokih (od 2 do 5 na leto), praviloma je bil prvi obrok nakazan v maju. Največje zneske je visoki komisariat praviloma nakazoval proti koncu koledarskega leta.

Poleg omenjenih sredstev je ministrstvo za namen šolanja beguncev prejelo tudi tri druge donacije, in sicer v letu 1999 donacijo Zavoda za odprto družbo v znesku 1.433 tisoč tolarjev ter dve nakazili v letu 1997 v skupni vrednosti 41.856 tisoč tolarjev. Za ti dve nakazili nismo prejeli nobene dokumentacije. Poleg teh donacij je bilo iz leta 1996 prenesenih tudi 13.815 tisoč tolarjev sredstev donacij.

2. Odhodki

V reviziji smo preverili izplačila s postavke 8171: *šolanje begunskih otrok - tuje donacije*.

Ugotovili smo, da so bila izplačila v skladu z nameni, določenimi v pogodbah z visokim komisariatom, razen v dveh primerih izplačil v skupnem znesku 383.900 tolarjev za delo prek študentskih servisov, za kar nismo dobili ustreznih dokazov za potrditev namenskosti porabe sredstev.

V prvem primeru so bila osebi z začasnim zatočiščem, prek študentskega servisa, plačana dela, opravljena v obdobju od septembra do decembra 1997. Znesek v skupni vrednosti 352.000 tolarjev je bil plačan na podlagi petih napotnic, označenih kot "pomoč pri delu".

Drugi primer se nanaša na plačilo dela osebi z začasnim zatočiščem, opravljenem v juliju in avgustu 2001 prek študentskega servisa, in sicer pomoč pri slovenskem jeziku, pomoč pri selitvi in urejanju arhiva na ministrstvu ter manjša administrativna dela na ministrstvu. Skupna vrednost opravljenega dela je znašala 108.431 tolarjev. Sredstva v znesku 31.900 tolarjev, izplačana za opravljeno delo pomoči pri selitvi, urejanju arhiva ter manjša administrativna dela na ministrstvu, niso bila porabljena v skladu s pogodbo UNHCR, zato smo omenjeno izplačilo šteli kot nepravilno. Sredstva donacije so namenska sredstva, zato iz omenjenih sredstev ni mogoče plačevati del, ki niso v skladu s pogodbo, sklenjeno med donatorjem in ministrstvom.

Ministrstvo je nekatera izplačila izvršilo le na podlagi ustnega dogovora z visokim komisariatom in izvajalcem. Za vsa takšna izplačila, ki so bila zajeta v vzorec, smo na visokem komisariatu dobili potrditev, da se je visoki komisariat z izplačilom strinjal.

Ocenjujemo, da zgoraj opisane nepravilnosti niso pomembne.

3. Letna poročila o porabi sredstev

Ministrstvo je visokemu komisariatu v skladu s pogodbo poročalo o prejetih in porabljenih sredstvih. Ministrstvo bi moralo sredstva donacije v skladu s pogodbo porabiti do 31. 1. naslednjega leta, kasneje pa le s pisno privolitvijo visokega komisariata. Letna poročila (Sub-Project Monitoring) za obdobja od 1. 1. do 31. 12. vključujejo poleg dejanske porabe sredstev tudi predvideno porabo v naslednjem letu, dokler visoki komisariat ne bi nakazal sredstev po novi pogodbi. Omenjena poročila se ne ujemajo s podatki v glavni knjigi, ker letna finančna poročila za tekoče leto zajemajo tudi porabo, ki je v glavni knjigi knjižena za naslednje leto.

III. MNENJE

Revidirali smo pravilnost porabe sredstev, ki jih je Visoki komisariat za begunce pri OZN namenjal za šolanje oseb z začasnim zatočiščem v Republiki Sloveniji v letih od 1997 do 2001. Pri tem smo preverjali, ali so bila sredstva porabljena v skladu z nameni, določenimi v letnih pogodbah med Visokim komisariatom za begunce pri OZN in Ministrstvom za šolstvo,

znanost in šport. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je odgovorno za pravilnost porabe sredstev, naša naloga pa je, da podamo mnenje o tem.

Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij (Uradni list RS, št. 41/01). Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje in presojanje podatkov v zvezi s prejeto donacijo. Menimo, da nam opravljeno delo daje zadostno podlago za izrek revizijskega mnenja.

Po našem mnenju je ministrstvo sredstva, ki jih je prejelo od Visokega komisariata za begunce pri OZN, v vseh pomembnih pogledih porabilo v skladu z nameni, določenimi v letnih pogodbah (*pozitivno mnenje*).

Odzivno poročilo

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že v revizijskem postopku odpravljene razkrite nepravilnosti (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1) oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Vojko A. Antončič,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport,
Trg OF 13, 1000 Ljubljana;
2. dr. Slavko Gaber;
3. dr. Pavel Zgaga;
4. dr. Lovro Šturm;
5. Državni zbor Republike Slovenije,
Šubičeva 4, 1000 Ljubljana;
6. arhivu, tu.